

I

Ik ben de specialist, ik moet de proloog winnen, ik heb de proloog gewonnen in de Ronde van de Middellandse Zee, in de Ronde van Spanje en in de Midi Libre. Dus morgen, in de Ronde van Frankrijk, moet ik hem ook winnen.

Dat is het verschrikkelijke van winnen, opeens mag je niet meer verliezen.

Ik moet morgen winnen, maar naast me ligt Van Sprundel te slapen en er jankt een mug om mijn hoofd, op de gang broemt een cola-automaat en de lift gaat op en neer. Telkens wanneer hij op onze verdieping stopt, gaat er een belletje. Zes liter zuurstof zuigt zich met een hoge pieptoon Van Sprundels longen binnen, even later komt het er met een lage gier weer uit, gek word ik ervan.

Geluiden van een Franse dorpskermis, goed geregeld jongens, de belangrijkste nacht van het jaar, voor de belangrijkste zes kilometer van het jaar, kermis voor je raam.

Hier ligt iemand zich voor te bereiden op de proloog, en niet zomaar de een of andere meefietser, maar de koning van de prologen, een echte topsporter, de hoop van een hele natie bereidt zich hier voor op een pres-

tatie van wereldniveau met een kermis in zijn hoofd.

Une partie de pétanque, ça fait plaisir, merde.

De benen al twee uur omhoog, dat is tenminste iets, ik ben coureur en een coureur doet zijn benen omhoog, altijd, zo snel mogelijk, van de fiets, in de bus, benen omhoog. Vragen van een journalist, weer vijf minuten langer op je poten, kom maar mee naar de bus, kan ik vast met de benen omhoog.

Ik ben profwielrenner weet je en ik verdien het met mijn poten, mijn dierbare benen met de slanke kuiten en de keiharde dijën, het liefst zou ik ze afschroeven en daarna opbergen in een kist, in een met zwart fluweel beklede kist.

Die mug moet dood, maar ik kan het licht niet aandoen, want dan wordt Van Sprundel wakker en hij zei vanavond al tegen me dat hij coureur was en geen lid van de leeskring en dat ik verdomme het licht moest uitdoen en dat boek in mijn reet stoppen.

Van Sprundel, vriend.

Verdoeme, zegt Van Sprundel, lekkere wijven verdoeme, zei hij vanmiddag toen we aan het trainen waren en er een paar meisjes langs de kant stonden.

Voor de verandering haalde hij dit keer zijn pik niet uit de koersbroek. Dat doet hij alleen in kleinere koersen, in de Tour moet je uitkijken, daar kijkt de hele wereld mee, voor je het weet zien ze je 's avonds thuis in het Tourjournaal met je slurf wapperen naar een paar Franse meiden en leg dat maar eens uit.

En hier zien wij Jos van Sprundel, de stoere Brabander, de levensgenieter uit de KTN-ploeg, hij zwaait naar zijn fans.

Maakt het wat uit of ik slaap? Hebben mijn benen slaap nodig? Slapen je benen ook? Elke vezel gemasseerd, elke millimeter soepel in het vet, dat moet genoeg zijn, blijf maar lekker liggen jongens, laat het gepieker maar aan de kop over, rusten jullie maar uit, maak je geen zorgen, morgen pas, dan moeten jullie zes kilometer aan de bak. Dan moeten jullie me wereldberoemd maken, wereldberoemd voor één dag, maar toch.

Een klap op mijn wang, mug niet geraakt vermoedelijk, niet doen, niet meer luisteren, gewoon laten steken, wat is een muggebeet nou helemaal? Een rood plekje en een beetje jeuk.

Misschien heeft een mug liever het bloed van Van Sprundel, ze zeggen dat muggen altijd de heetste pakken, muggen weten feilloos wie het heetste is, een paar tienden van een graad warmer en ze zoemen er rechtstreeks op af.

Ik draag morgen de overwinning op aan Van Sprundel, als-ie heter is tenminste.

Waarom heb je deze sublieme zege opgedragen aan Jos van Sprundel, je kamergenoot?

Omdat ik, wanneer ik muggen hoorde, zeker wist dat ze hem te grazen zouden nemen en zoiets is onbetaalbaar, ik had hier waarschijnlijk niet gewonnen wanneer Van Sprundel niet naast me had gelegen, misschien had ik dan net aan een muggebult zitten krabben, terwijl ik had moeten schakelen.

Van Sprundel, Brabantse meesterknecht, leg die arm van je even boven de dekens, maak er een mooie bruine landingsbaan van voor alle Franse mosquito's.

Verdomde lift, verdomde cola-automaat, klotekermis, verdomde proloog, slapen, toe nou jongen, slapen.

Morgen moet ik de proloog winnen. Er is elk jaar maar één proloog, de proloog van de Tour de France. De proloog is maar vijf kilometer en zeshonderd meter maar als je hem wint is je seizoen goed.

Jelle Nijdam won de proloog van de Tour. Hoe oud zou hij geweest zijn? Het was de proloog in West-Berlijn, niemand kende Jelle Nijdam, Jel Nidzdaam riep de speaker, maar in een paar kilometer was zijn naam gevestigd, in een paar minuten verdiende hij zijn contract terug en dat van de daaropvolgende drie jaar erbij.

Altijd dat tussenzinnetje: Jelle Nijdam, vorig jaar winnaar van de Tourproloog in West-Berlijn, Jelle Nijdam, twee jaar geleden winnaar van de Tourproloog in West-Berlijn. Toen hij de Amstel Gold Race won: Jelle Nijdam, van wie we dachten dat hij alleen maar prologgen kon winnen (Tour 1986, West-Berlijn), toen hij Tour-etappes won: Jelle Nijdam, die voor het eerst naam maakte in de Ronde toen hij in 1986 in West-Berlijn de proloog won.

Dat hij niet gek is geworden van die zege.

Hoeveel kilometer zit ik per seizoen op de fiets? Twintigduizend zeker, de trainingen niet meegerekend. Maar het seizoen is goed wanneer ik morgen over minder dan zes kilometer de beste ben.

Als ik niet win dan gaan die andere proloogzeges tegen me werken, slecht seizoen gedraaid, zeggen ze dan, paar proloogjes gewonnen, maar toen hij een echte proloog moest winnen, de proloog van de Tour de France, toen liet-ie het afweten.

Kan niet tegen de spanning, huilebalk, zwakke men-

taliteit, eendagsvlieg, typische loser, de koning van de kutprologen.

Zes kilometer van de twintigduizend, dat is nulkommanuldrie procent hard fietsen, heel hard fietsen, en de andere negenennegentigkommazevenennegentig doet er niet meer toe.

Morgen komt de ploegleider bij me, na het ontbijt. Ik weet wat hij gaat zeggen.

Jij bent de baas, er kan er maar één winnen en dat ben jij, jij bent de koning van de proloog, jij kúnt niet eens verliezen, al zou je willen, kom op jongen, je hebt ze dit seizoen allemaal gewonnen, je fietst ze allemaal aan stront, ja hoor, aan stront, aan dikke stront.

Maar in zijn ogen staat twijfel, in zijn ogen staat altijd twijfel als hij naar mij kijkt. In zijn hart vindt hij mij geen echte coureur maar een intellectueel, een slapjanus, een boekenwurm.

Als we op het vliegveld staan tilt hij altijd mijn koffer even op, vast stramien: greep naar zijn rug, blik naar de anderen.

Student heeft zijn boekenkast weer ingepakt! Haha! Dat wordt weer bijbetalen wegens overgewicht! Raceschoentjes niet vergeten, student? Ga je ons nog voorlezen voor het slapengaan?

Hij is bang voor me, ik zie het aan hem wanneer hij de ploeg toespreekt, hij is bang dat ik ga lachen, want hij is niet zo dom dat hij niet weet dat hij uit zijn nek staat te lullen en mijn god, ik moet inderdaad mijn best doen om hem niet recht in dat stompzinnige smoel van hem uit te lachen. Wie heeft die halvegare ooit de kans gegeven ploegleider te worden?

Ergens in het zuiden, het seizoen is nog maar pas begonnen, het is misschien onze achtste of negende koersdag, vroeg vertrek, zes uur aan het ontbijt, mijn ploegleider gaat staan en vraagt om aandacht. Waar maak je dat mee, een speech om zes uur in de ochtend? Van Sprundel zit naast me en gaapt.

De ploegleider zegt: het is vandaag een belangrijke dag, want we hebben dit seizoen nog niks gewonnen.

Hij stopt even en trommelt met zijn vingers op tafel. Wat wil hij? Discussie? Een evaluatie van de oorzaken van ons falen tot dusver? Het is verdomme net kerst geweest. Maar de ploegleider kijkt rond met een woedende blik.

Daarom is het vandaag een belangrijke dag, zegt hij.

Wat is dit? Peptalk? Als we het daarvan moeten hebben, winnen we nooit meer iets. Koevoets draait langzaam de spaghetti aan zijn vork.

De sponsor smacht naar een zege, zegt de ploegleider, want ik had gisteren nog iemand van de firma aan de telefoon.

Hij gooit er om de haverklap want tussendoor, om het allemaal nog een beetje een indruk van samenhang te geven.

Het is daarom voor ons allemaal een belangrijke dag, zegt de ploegleider, voor jullie en voor mij en voor het personeel, want elke overwinning is er een en een vroege zege haalt de druk van de ketel. Onbelangrijke koersen bestaan niet meer, want winnen is brood op de plank en een goed belegde boterham ook, maar die verdienen jullie niet door hier als een stelletje lamstralen in de rondte te rijden. Toeristen!

Stilte.

Ja? Er moet vandaag gevlámd worden!

Stilte.

We springen vandaag met alles mee, niks of niemand laten we lopen. Ja?

Koevoets vraagt of er nog spaghetti is. Hij laat een galmende boer.

De ploegleider: Koevoets, smeerlap!

Hoe heeft hij de firma ooit zover gekregen dat ze hem zes miljoen per jaar toeschoven, zodat hij ons om zes uur in de ochtend krankzinnig kan maken met zijn gebrabbel?

Hij staat als een dominee achter de tafel, hij begint brede gebaren te maken, hij zegt: want jullie moeten je verantwoordelijkheid naar de firma kennen, die stopt zijn miljoenen er niet in om jullie vet te mesten, de firma wil publiciteit en niet alleen in april en in juli, maar nu al, in februari, de firma wil altijd publiciteit. En hoeveel publiciteit hebben ze tot dusver dit seizoen gehad? Nulkommanul. Rrrien!

Twintig keer de Tour de France, maar een Franse zin van meer dan een woord komt er niet uit. Koevoets zit te schuiven op zijn stoel, hij strooit parmezaanse kaas in de koffiepote. Van Sprundel bijt nagels en mikt ze in de spaghetti van Dierckx.

Vandendoele fluistert Van Sprundel wat in het oor, Van Sprundel grijnst, ik weet wat Vandendoele heeft gezegd.

En toen da'k gepakt werd in de Zesdaagse van Antwerpen, was dat geen publiciteit dan? Zúkke stukken in de *Gazet* en het *Nieuwsblad*!

Ja? Begrepen? Wie het niet begrijpt, schop ik volgend jaar op straat, zegt de ploegleider.

Wartaal is het, niemand luistert, altijd hetzelfde nummertje, van februari tot oktober.

Ik moet slapen, anders ben ik morgen kansloos. Wie zouden er nog meer wakker liggen? Bossi niet, die heeft vorig jaar de proloog gewonnen, Bossi is onverschillig en dat is een goede eigenschap voor een wielrenner. Ik zag hem vorig jaar staan op het podium, hij lachte niet eens, hij trok zijn shirt recht en gooide achteloos de bos bloemen weg, het publiek in.

Zo moet ik het morgen ook doen, een onverschillig wegwerpgebaar, rotbloemen, kouwe blik erbij, een blik die zegt: als jullie me dat nare boeketje nou van tevoren hadden gegeven, akkoord, dan had ik het misschien meegenomen. Maar dat ik eerst moest bewijzen dat ik de beste ben van de proloogrijders, dat was een onvergeeflijke fout.

Maar ik zal wel weer met een verkrampt gezicht met die tulpen staan te wuiven, zoals altijd, ik heb dat niet, die arrogantie van Bossi.

2

Drie weken Tour de France, een stapeltje van 22 routekaartjes. 's Avonds in bed kijk ik naar het kaartje van de volgende etappe, ik kijk naar de hoogteverschillen en naar de afstand, Frankrijk is drie weken lang een zwart lijntje dat op en neer golft en dat start en finish verbindt, 22 van zulke lijntjes en het is voorbij.

Sommige renners bestuderen de route urenlang, ze weten waar vals plat begint, ze weten waar de wind in de rug waait, ze bedenken 's avonds waar ze kunnen aanvallen, ze proberen zich voor te stellen waar anderen dat zullen doen.

's Ochtends, aan tafel, praten ze er met de ploegleider over, onder het masseren vragen ze de verzorger wat voor weer het wordt, of er grint ligt in de afdaling, of de weg glad wordt bij regen, of het een aankomst met vals plat is. Ze vragen waar de weg een fuik wordt zodat je van voren moet zitten.

Mij kan dat allemaal niets schelen, ik kijk naar de zwarte lijn en loop er met mijn vinger langs, op en neer, een paar keer heel snel, dan twee keer langzaam, daarna leg ik het kaartje weg. 's Ochtends doe ik het in mijn shirt, maar ik heb het er nog nooit uitgehaald.

Voor ik mijn shirt 's avonds aan de verzorger geef,

pak ik het kaartje en scheur het langzaam in stukjes, in zo klein mogelijke snippers.

Van Sprundel kijkt eerst lang naar het routekaartje en daarna pakt hij het koersboek. Daar staat elke bocht, elke kruising en elke rotonde op aangegeven, er staat precies in na hoeveel kilometer we weer een dorpje doorrijden, je kunt erop zien hoe laat we ergens zijn, als we ons tenminste aan het gemiddelde houden.

Morgen om halfvijf klaar, zegt Van Sprundel, eindsprint om één minuut voor halfvijf, vijf uur in bad. Ik om vijf uur, jij om halfzes.

Nooit bestudeerde iemand de routekaartjes zo goed als Hennie Kuiper, hij kende alle wegen rond elke Franse berg, hij keek naar het kaartje en in zijn hoofd begon een computer onmiddellijk het hele stuk in virtual reality af te draaien. Wanneer hij een weg nog nooit had gefietst, ging hij er naar toe en trainde en sloeg alles op.

Kuiper waarschuwde zijn ploeggenoten, over twee bochten grint, zei hij, over drie kilometer vals plat. Maar toch reed hij vaak lek of vloog hij uit de bocht, hij miste bochten die hij al tien keer eerder moeiteloos was doorgekomen.

Hennie Kuiper had altijd pech, hij probeerde de kleinste kans op ongeluk uit te bannen, maar de pech sloeg des te harder toe. En dan stond hij weer voor de camera en stotterde een beetje in de microfoon, dat hij het de volgende dag weer ging proberen en dat hij hoopte dat hij dan niets zou tegenkomen.

Mijn vriendjes moesten altijd om Hennie Kuiper lachen, ze deden hem na, ze knepen hun neus dicht en probeerden Twents te praten. Ze zeiden: i-ik reed lek,

m-maar Ino h-had nog l-lucht.

Ik kon er niet om lachen want ik vond Hennie Kuiper geweldig en elke keer als het misging kon ik wel janken. Toen moet bij mij het besef zijn doorgedrongen dat het leven niet helemaal eerlijk is.

Toen Hennie Kuiper in Parijs-Roubaix langs de kant stond en dat wiel in de lucht stak, toen hij daar zo wanhopig stond te roepen dat ze hem een nieuw wiel moesten brengen omdat-ie anders Parijs-Roubaix nog zou verliezen ook, toen zat ik voor de televisie te schreeuwen, schiet toch op, schreeuwde ik, help die man dan, breng Hennie een wiel. En ik stond te dansen voor de buis toen hij even later alleen over de streep ging en Parijs-Roubaix had gewonnen.

Door Hennie Kuiper ben ik van wielrennen gaan houden.

Soms verkennen we met de ploeg een stuk parkoers, maar ik kan niks onthouden als ik 280 kilometer train. Ik fiets en ik denk dat het allemachtig zwaar is, of dat het meevalt. In de wedstrijd blijkt het vaak andersom te zijn.

Ik denk dat verkennen geen zin heeft. Pas wanneer je ergens eerder bent geweest in de koers, heb je er wat aan voor de volgende keer, als het tenminste hetzelfde weer is, als ze even hard rijden en je benen ongeveer hetzelfde aanvoelen.

Ik kende Alpe d'Huez al voor ik er ooit in een wedstrijd omhoog was gefietst, maar toen ik er voor het eerst koerste, leek het toch een vreemde berg, ik herkende niets. Nu weet ik waar *allez Eddy* op de rotsen is gekalkt, waar ik voor het eerst naar beneden mag kij-